

het
Kwatta-horloge
door
Gesina Ingwersen

NIJCKERK
G.F. CALLENBACH

't Was nog nooit zoo'n prettig Kerstfeest geweest blz. 22

HET KWATTA-HORLOGE

DOOR

GESINA INGWERSEN

GEÏLLUSTREERD DOOR FRANS VAN NOORDEN

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

I.

„Kom mee, kom mee, Dirk!” riep Noortje van der Balk tot Dirk Stroomer en ze trok hem bij zijn mouw de schooldeur uit. „Kom mee, Dirk, daar heb je den brievenbesteller, hij heeft misschien je pakje bij zich.”

Ze hadden nu al langer dan een week op antwoord gewacht op hun inzending Kwatta-soldaatjes en iederen morgen en middag renden ze den postbode tegemoet om te zien of hij het lang verwachte pakje bij zich had. Een horloge was de beloofde prijs en Noortje had een half jaar geleden wezenlijk het hare ontvangen. Ze had het niet kunnen gelooven, voor ze het heusch in haar handen had. Een horloge — dat echt goed liep en dat je mee naar school kon nemen. Wat had ze daar Moeder dikwijls om gebedeld! Vader had toch geld genoeg, vond Noortje en ze was maar Vader en Moeders eenig kindje. Vader en Moeder konden haar best een horloge geven. Moeder had aldoor gezegd, dat meisjes van tien jaar nog geen horloge noodig hadden, maar nu ze het door eerlijk sparen gekregen had, mocht ze het natuurlijk houden. Wat was ze

rijk! Ze had van Sint Nikolaas een armbandje gekregen om het horloge in te dragen en nu had ze het altijd bij zich. Fijn, om op school precies te weten hoe laat het was; ze was natuurlijk de eenige van al de kinderen die een horloge had. Elken avond wond ze het voorzichtig op en legde het op den stoel voor haar bed. Dan kon ze het hooren tikken, en met een gelukkig hart lag ze er naar te luisteren, voor ze in slaap viel. Haar eigen horloge! Zoo rijk was ze nog nooit geweest. 't Was toch aardig van alle ooms en tantes, dat ze haar zoo geholpen hadden. Iedereen had kwatta-soldaatjes voor haar bewaard en Oom Wim schreef in zijn laatsten brief, dat hij alleen voor haar plezier zijn tanden bedorven had met chocola eten. Ze zou nooit den dag vergeten, toen het pakje gekomen was. Wat had die Dirk gekeken. Hij had het niet willen gelooven. „Ze houden je toch maar voor den gek,” had hij gezegd. Maar toen hij het horloge echt uit het pakje zag komen, nou, toen had hij ook dadelijk zin gekregen om kwatta-soldaatjes te sparen. Noortje had beloofd, dat ze mee zou doen en ze had nog weer eens een brief aan Oom Wim geschreven, of hij nu nog helpen wou om haar vriendje Dirk aan een horloge te helpen en die leuke Oom Wim had geschreven, dat Dirk zijn horloge zou hebben, al moest hij ook een heelen winkel leeg koopen. Al meer dan een week geleden hadden ze het pakje verzonden en nu liepen ze alle dagen den postbode tegemoet, al wisten ze heel goed, dat het pakje er nog niet zijn kon. Maar vandaag — ja, hij had wezenlijk een pakje bij zich.

„Kom mee!” riep Noortje. Wat zou dat heerlijk zijn, als Dirk nu ook een horloge had. Ze waren gelijk met den postbode bij het hek van het huis, waar Burgemeester Vah der Balk, Noortje's Vader, woonde.

„Is dat pakje voor Vader, Van Kuyk?” vroeg Noortje. „Nee jongejuffrouw,” deed de bode gewichtig, „dat is „voor den Heer Dirk Stroomer.””

„Voor mij! voor mij!” juichte Dirk. „Het horloge!”

„Kom even bij ons binnen,” zei Noortje, „dan kunnen wij het eerst zien.”

Op de tafel in de spreekkamer werd het pakje neergelegd en Dirk begon de touwtjes los te maken.

„’t Is een heel ander pakje dan het mijne,” zei Noortje. „Laat ’s voelen. ’t Lijkt wel een doos.”

„Blijf nou af,” zei Dirk zenuwachtig, „anders breekt ’t.”

„Och, wel nee, zoo toch maar niet. Ze hebben het erg raar ingepakt, hoor!”

„Erg raar,” stemde Dirk toe.

Daar ging het papier er af en voor den dag kwam wezenlijk een doos.

Dirk stond beteuterd, zonder de doos open te maken.

„Dat is het niet,” zei hij verslagen.

„Maak open,” drong Noortje, en lichtte zelf het deksel al op. „O, een papiertje. Een briefje. Wat staat daar op?”

Samen bogen ze zich over het gedrukte briefje en Noortje las half luid:

M. M.

Tot onze spijt is het door u verlangde cadeautje (horloge) niet voorradig en kunnen wij ~~deze~~ wegens den oorlogstoestand ook niet meer bekomen. Wij zenden u daarvoor in de plaats een andere verrassing, niet twijfelende of u zult hiermee genoeg nemen.

Hoogachtend,

Stoom Choc.- en Cacaofabriek

„Kwatta”.

„Dat is valsch,” zei Dirk. „Dat is gemeen. Ik wil geen andere verrassing. Ik wil een horloge,” en hij tuurde op het papiertje, alsof hij daardoor veranderen kon, wat er op stond.

Noortje pakte de doos uit.

„Een tasch,” riep ze. „Een damestasch.”

De tranen vlogen Dirk in de oogen. „Een tasch!”

schreeuwde hij boos. „Wat moet ik met een tasch doen? Ik wil geen tasch,” en hij gaf de doos een duw, dat ze aan den anderen kant van de tafel bijna op den grond viel.

Noortje stond onderwijl met de tasch in haar hand.

’t Was wel een mooie tasch. Zoo zacht. Dat slot leek wel zilver. En van binnen, hè wat mooi. Kijk, een portemonnaitje ook. Wat leuk!

„Zeg,” zei ze, „’t is wel een mooie tasch”

„’t Kan me niet schelen,” zei Dirk bedroefd. „’k Heb niks aan een tasch.”

Even kwam de gedachte bij Noortje op, om met Dirk te ruilen, *zij* de tasch en *hij* het horloge. Maar, nee hoor! dat deed ze niet. Wat moest zij met zoo’n damestasch doen? En dan haar horloge overgeven. Nee, dat kon ze niet!

„Ga mee naar Moeder,” zei ze.

Mevrouw Van der Balk hield veel van haar kleinen buurjongen en ze was blij, dat Noortje zoo’n aardigen speelkameraad in hem had. De kinderen waren samen opgegroeid, en daar Noortje maar alleen was, en Dirk nog twee broertjes en twee zusjes rijk was, was zij bijna even dikwijls in het huis van Meester Stroomer, den hoofdonderwijzer van het dorp, als Dirk in het burgemeestershuis. Ze zag met verbazing naar zijn betraande gezicht, en lei haar naaiwerk neer om hem een hand te geven.

„Wat is er?” zei ze vriendelijk.

„Moeder,” zei Noortje, „moet u toch eens kijken, wat ze Dirk gestuurd hebben van Kwatta. Een damestasch!”

Mevrouw Van der Balk nam de tasch in haar handen.

„Wat ’n prachttasch,” zei ze. „En van binnen zoo mooi, wel, wel, die ziet er fijn uit.”

„Ja Moeder,” prees Noortje mee. „En kijk ’s wat een snoezig portemonnaitje. Wat is het, zij?”

„Maar ze hebben me een horloge beloofd,” zei Dirk, die zijn tranen niet kon inhouden.

„Ja, dat is waar, dat is een heele teleurstelling voor je. Waarom hebben ze dat dan gedaan?”

„O, er was een briefje bij. Kijk. Leestu maar.”

Mevrouw Van der Balk las. „Nee,” zei ze, „dat is jammer en daar is ook niets aan te doen. Arme Dirk. En daar hebben jullie nu zoo ijverig voor gespaard.”

Even was het stil. Noortje stond nog steeds met de tasch in haar handen. 't Was toch zoo'n mooie tasch; dat

leer was zoo zacht en dat portemonnaitje van binnen zoo leuk. Mevrouw Van der Balk las het briefje nog eens, maar ze zag wel, dat er niets aan te veranderen viel. Ze had erg te doen met den kleinen jongen. Hij had zoo op dat horloge gehoopt, en een tasch was nu al het laatste, dat zoo'n jongen aardig vond.

Ze ~~le~~ haar hand zachtjes op Dirks schouder om hem te troosten en zei: „'t Is heel jammer, vent, maar weet je wat we doen moesten?”

Dirks gezicht klaarde wat op en hij zag haar met vragende oogen aan. Zou Mevrouw misschien nog raad weten om aan het horloge te komen?

„Heeft Moeder al zoo'n mooie tasch?”

„Nee,” zei Dirk, „zoo'n mooie niet.”

„Nu, dan weet ik wat. Op den eersten Kerstavond komen jullie immers allemaal hier? Dan moesten we de tasch zoo lang hier houden en die 'savonds aan je Moeder geven. Zou dat niet aardig zijn? Wat zal Moeder daar mee in haar schik zijn, met zoo'n prachtige tasch.”

„Ja,” juichte Noortje, „dat is leuk, Dirk!”

Maar Dirk was het er nog niet zoo gauw mee eens. Zijn gezicht betrok weer.

„Dan heb ik heelemaal niets,” zei hij.

Mevrouw Van der Balk lachte.

„Nee Dirk, dan heb jij niets, maar dan heeft Moeder die mooie tasch en die heb *jij* haar dan gegeven. Vind je dat niet heerlijk?”

Dirk nam de tasch uit Noortje's handen. Moeder had nog nooit zoo'n mooie tasch gehad. Ze zou er wel blij mee zijn. En hij vond het wel prettig om Moeder wat te geven. Wat zou Moeder kijken! En Vader zou ook wel blij zijn, als Moeder zoo'n prachtige tasch kreeg.

„Nu,” zei Mevrouw Van der Balk, die zijn gezicht zag opvroolijken, „vind je dat geen leuk plannetje? We maken weer een mooi pakje en als Moeder dan even niet kijkt, leg jij het naast haar kopje.”

„Ja,” lachte Dirk nu. Dat was aardig. Zoo'n groot cadeau had hij nooit voor Moeder uit zijn spaarpot kunnen kopen.

„En dan zeggen we eerst niet van wie het is.”

„Natuurlijk niet,” zei Mevrouw Van der Balk, „'t moet een verrassing zijn.”

„Maar later wel, hè?” vroeg Dirk. Zijn Moeder moest toch wel weten, dat het van hem was, vond hij.

„Ja, later wel. Wat zal Moeder wel zeggen?”

„Wat zal Moeder wel zeggen?” herhaalde Dirk.

„Jammer voor Dirk, hè Moeder,” zei Noortje, toen Dirk naar huis was gegaan.

„Ja,” antwoordde Mevrouw Van der Balk, „maar je

zult eens zien, hoe blij hij is, als hij het verraste gezicht van zijn Moeder ziet.”

„Ja, dat wel. Maar ziet u, 't is toch wel saai, dat hij dan niets heeft.”

„Och kind, dat denk je maar. Ik geloof, dat hij nog gelukkiger zal zijn, dan als hij het horloge gekregen had. *Geven* is zoo'n heerlijk werk.”

„Hè Moeder, maar *krijgen* toch nog heerlijker,” zei Noortje, en ze dacht weer met genoegen aan den Sint-Niklaas-avond die pas voorbij was. En aan den dag toen het pakje met het horloge kwam. En twee dagen na Kerstfeest was ze jarig. Daar had ze ook al weer een verlanglijst voor klaar.

’t Was verrukkelijk om zooveel cadeautjes te krijgen en ’s avonds alles mee naar je kamertje te nemen en netjes weg te zetten. Nee, hoor! *krijgen* dat was maar jè.

Maar Mevrouw Van der Balk schudde haar hoofd. „Je bent nog maar een klein dom meisje,” zei ze, Noortje op haar schoot trekkend, „en je hebt het nog nooit geprobeerd.”

Noortje sloeg haar armen om Moeders hals.

„Maar ik heb u toch wel eens een cadeautje gegeven, en Vader,” zei ze.

Moeder lachte.

„O ja, zeker — uit een dikken spaarpot. Maar heb je wel eens iets weggegeven, wat je graag zelf had willen houden?”

„k Heb laatst een van mijn boeken aan Mientje Kuipers gegeven.”

„Ja, dat is waar. Dat was heel aardig van je. Maar hoeveel had je er toen zelf over?”

„O, een heeleboell Maar moet ik ze dan allemaal weggeven?”

„Wel nee, kind. Dat zeg ik niet. Maar als je alleen dingen weg hebt gegeven, die je toch eigenlijk niet mist, dan kun je ook nog niet weten, hoe heerlijk het is, om te geven. Op Kerstfeest denken wij er aan, hoeveel wij gekregen hebben. De Heere Jezus heeft alles aan ons weggegeven, maar nu wil Hij, dat wij ook zullen *leeren geven*. Je bent nu nog maar een klein meisje, maar als je grooter wordt, zul je dat ook wel beter begrijpen. Laten we nu maar gauw gaan eten.”

Noortje was er den heelen dag stil van; en ze kon er 's avonds niet van in slaap komen. Die arme Dirk! Wat hadden ze op dat horloge gevestigd. En als hij dan nog maar wat voor een *jongen* gekregen had. Maar een tasch! 't Was wel leuk om die aan zijn Moeder te geven, maar hij had zelf natuurlijk ook liever wat. Zie je, had Meester Stroomer er zich maar niet mee bemoeid. Die was zoo bang, dat Dirk zoo'n groot heerenhorloge krijgen zou en had om een dameshorloge gevraagd. Anders had hij vast wel wat aardigers gekregen. Stel je toch eens voor dat het haar gebeurd was, wat zou ze boos geweest zijn. Die Dirk was toch wel een goeie jongen, dacht ze, terwijl ze naar het zachte getik van haar horloge lag te luisteren. Zij zou niet zoo gauw weer in haar humeur gekomen zijn. Kon ze hem maar wat geven, om hem een beetje te troosten. Een van haar boeken? Ja, ze had er toch zoo veel. Maar — wat had Moeder ook weer gezegd — dat was eigenlijk geen geven. Nu ja, maar daar deed ze het ook niet om, 't was alleen om Dirk te troosten.

Ze keek haar kamertje eens rond. De maan gaf juist zooveel licht, dat ze alles flauw zien kon. Wat had ze toch veel! Dirk had lang zooveel moois niet. Die had ook geen eigen kamertje, hij sliep in de bedstee in de voorkamer. Wat zou hij nu wel graag van haar willen hebben? Eigenlijk was er niets voor hem. Allemaal meisjesdingen. Moeder had gezegd — iets dat je eigenlijk niet missen kunt. Maar dan moest Dirk er toch ook wat aan hebben. Nee — ze had niets. 't Was wel jammer, ze had Dirk zoo graag wat gegeven.

„Tik — tik — tik — tik,” zei haar horloge.

Noortje keerde zich vlug om. 't Was zeker al erg laat, ze moest maar gauw gaan slapen.

„Tik — tik — tik — tik,” bleef het horloge zeggen. .

Noortje had haar vingers wel in haar ooren willen stoppen. Er was *wel* iets in haar kamertje, waar Dirk wat aan had. Ja, maar dat wou ze niet missen.

O, dat was nu net wat Moeder gezegd had — iets wat je niet-missen kunt. Maar ze hoefde toch haar horloge niet weg te geven. Wel nee, dat zou Moeder ook niet willen. Ze keerde zich weer om. Als ze wat anders voor Dirk had, zou ze het hem vast wel geven. Wat tikte dat horloge van avond hard, veel harder dan anders.

Wat zou Dirk wel zeggen, als hij het kreeg! Maar ze gaf het niet weg, hoor, want dan had zij niets meer over.

Haar oogen dwaalden weer door haar kamertje. Dan had ze toch al dat moois nog — haar kastje met de lieve vaasjes, en haar eigen boekenplankje en de schilderijtjes. En Dirk had heelemaal niets.

Noortje werd onrustig. Waarom kon ze nu niet slapen? Anders sliep ze dadelijk.

Ze lag te woelen van den eenen kant naar den anderen. Ze moest maar denken, hoeveel zij had en dat Dirk zoo teleurgesteld was.

Eindelijk ging ze overeind zitten en nam het horloge in haar hand. Kwart over tien was het al. Zoo dadelijk zou Moeder ook wel naar bed gaan. Moeder zou wel raar kijken, dat ze nog wakker was. Dat gebeurde nooit. Wat 'n snoezig horloge was 't toch — met een gladde zwarte kast. Als Dirk er nu ook eens een gehad had!

Daar ging de deur beneden, en — ja, voetstappen op de trap. Moeder die naar bed ging. Noortje legde het horloge weer op den stoel en wachtte.

Moeder trok het gaslicht op het portaal hooger. Nu kon ze goed zien.

„Wat is dat?” zei Mevrouw Van der Balk verwonderd, „slaap jij niet!”

Noortje lachte.

„Scheelt er wat aan? Heb je pijn?” vroeg Mevrouw

Van der Balk ongerust, maar haar handen waren zoo koel, en ze zag er in 't geheel niet ziek uit.

„Nee Moeder, maar ik moet aldoor aan Dirk denken en dat hij nu niets heeft. Hè toe, Moeder, komt u even bij me zitten.”

Mevrouw Van der Balk ging op den stoel bij Noortje's bed zitten, met het horloge op haar schoot.

„'t Is eigenlijk geen tijd meer voor praatjes,” zei ze,

„maar ik zal maar denken, 't gebeurt nooit. Zie zoo, vertel me nu eens, waarom je niet slapen kan.” Noortje gaf niet dadelijk antwoord. Ze ging op haar rug liggen en kroop warmpjes onder het dek. Gezellig zoo midden in den nacht een babbeltje met Moeder.

Eindelijk zei ze:

„'k Vind het toch zoo naar, dat Dirk geen horloge heeft gekregen. 't Is net of ik 't mijne nu ook niet zoo leuk meer vind.”

„'t Is ook heel jammer,” stemde Mevrouw Van der Balk toe. „Maar daar is nu niets aan te doen.”

„Ik wou maar, dat ik Dirk wat geven kon, om hem te troosten.”

„Nu,” zei Moeder. „Dat zal niet zoo moeilijk wezen. Er is hier genoeg, waar je Dirk rijk mee kan maken.”

„Nee Moeder, allemaal meisjesdingen.”

Mevrouw Van der Balk keek eens rond. Ja, 't was zoo. Een jongen zou misschien om al die snuisterijtjes niet geven.

„Een van je boeken,” stelde ze voor.

Noortje dacht even na.

„Dirk heeft zelf zooveel boeken — die krijgt hij allemaal van zijn Vader — en een boek is toch niet half zoo aardig als een horloge.”

„Nee. Nu, dan moet je er nog maar eens over denken. Maar nu moet je gaan slapen,” en Mevrouw Van der Balk stond op om heen te gaan. Doch Noortje hield haar vast.

„Hè nee, Moeder, gaat u nu niet weg, ik kan toch zoo niet slapen. Zeg^t u nou liever eens wat.”

„Maar lieve kind, hoe kan ik dat nu? Ik weet niet, wat jij voor Dirk over hebt. Maar als je Dirk wezenlijk troosten wilt, dan moet je hem ook iets geven, wat hem troosten kan.” En toen Noortje nog iets zeggen wou, stond Moeder haastig op, dekte haar warmpjes toe, kuste haar goedenacht en zei zachtjes: „Nu, nacht Noortje, slaap maar lekker en denk nog eens over wat ik van middag gezegd heb.”

Moeder had het horloge op de tafel gelegd, maar Noortje wilde het liever op den stoel hebben. „Ik hoor het zoo graag tikken,” zei ze.

Toen Moeder weg was, sliep Noortje nog niet dadelijk. Ze had zooveel te denken. Wat had Moeder ook weer gezegd? Dat geven zoo'n heerlijk werk was. Dat de Heere Jezus alles weggegeven had en dat zij nu ook moest leeren geven. Maar wat moest ze dan toch geven? Iets, dat Dirk wezenlijk troosten kon, had Moeder gezegd.

„Tik-tik-tik,” zei 't horloge.

Ja, er was maar een ding, dat Dirk echt graag zou willen hebben, maar dat kon ze nu juist zoo moeilijk missen.

Ze hield veel van Dirk en ze had wel wat voor hem over — maar dit — o, wat was dat moeilijk!

Eindelijk vielen Noortjes oogen toch dicht. Morgen zou ze wel eens beter kijken, wat ze aan Dirk geven kon. Wat was dat? Stond haar horloge stil? Ze luisterde, nee, ze had zeker even geslapen.

Toen Moeder zich een kwartiertje later over haar ledikantje boog, sliep Noortje als een roos.

III.

„Moeder,” zei Noortje, toen ze den volgenden morgen uit school kwam, „Dirk is een held.”

„Zoo,” lachte Moeder — „wat heeft hij dan voor heldendaden gedaan?”

„Nou Moeder, hij heeft heelemaal niet meer over het horloge gezeurd — hij is alleen maar blij, dat zijn Moeder de tasch krijgt.”

Moeder knikte.

„Dat dacht ik wel,” zei ze, „Dirk houdt zooveel van zijn Moeder — hij vindt 't natuurlijk heerlijk om haar iets moois te geven.”

„En dat hij 't zelf opgespaard heeft, vindt hij zoo eenig. Dat is 't ook, hè Moeder? Hij zegt, hij zou er nooit om gedacht hebben, maar nu is hij toch zoo blij, dat 't zoo gegaan is.”

„Zie je wel,” glimlachte Moeder. „Nu weet Dirk ook hoe heerlijk het is om te geven.”

Noortje kon 's middags op school haar hoofdje haast

niet bij haar werk houden. Gelukkig hadden zij een uur schrijven, daar kon je zoo heerlijk bij denken.

Toos de Jong, die naast haar zat, vond Noortje erg stil. Toch was ze niet kwaad, want als Toos haar wat vroeg, gaf ze dadelijk vriendelijk antwoord. Maar uit zich zelf zei ze niets.

„Ik ga uit logeeren,” vertelde Toos, terwijl ze haar derden regel schreef, „naar mijn tante in Alkmaar — van Zaterdag tot Vrijdag na Kerstfeest.”

„Leuk,” knikte Noortje. Toen fluisterde ze: „Wij krijgen visite, Meester Stroomer met allemaal.”

„Zouden Noortje en Toos dat gesprek om vier uur ook voort kunnen zetten?” informeerde Meester Sterk.

„Jawel” knikte Noortje, maar Toos bromde nog wat na.

„’t Mag nu ook wel,” zei de Meester met een ernstig gezicht naar Toos, „en dan om vier uur schrijven.”

Toos zweeg, maar toen de Meester zich omgekeerd had, kon ze toch niet laten gauw te zeggen: „We krijgen een Kerstboom.”

„Pas op,” waarschuwde Noortje, Toos een duw met haar arm gevend. Ze had niets geen zin om school te blijven. Ze verlangde naar huis — naar Moeder. Want Noortje had een ontdekking gedaan.

Ze kon toch niet gelukkig zijn, als zij alleen een horloge had en Dirk niet. Ze wou eigenlijk maar veel liever, dat Dirk het had en zij niet. Zij wilde haar horloge aan Dirk geven en zij verlangde, om dat aan Moeder te vertellen. Zou Moeder het goed vinden? Zou Moeder blij zijn?

Ze wachtte om vier uur niet — ze rende alleen naar huis. Moeder zat in de serre te naaien.

„Dag Moeder!”

Noortje sloeg haar armen om Moeders hals.

„Raad u eens, wat ik ga doen?”

„Hoe zal ik dat raden? Dan mag je mij wel een beetje helpen.”

„Ik ga wat weggeven.”

„Mij toch niet?”

„Hè nee. Moeder — raad u nou 's. Aan Dirk.”

Mevrouw Van der Balk begon iets te begrijpen, maar ze wilde het Noortje zelf laten zeggen.

„Je . . .” begon ze — maar 't was erg moeilijk, „je poppen toch niet?”

„Nee, nee,” schudde Noortje.

„Je ping-pongspel.”

„Fout.”

„Je . . . ik weet 't heusch niet. — Dirk heeft boeken genoeg, heb je gezegd . . . je leeren taschje met potlooden.”

„O nee — iets veel mooiers — weet u 't heusch niet? — mijn horloge.”

Mevrouw Van der Balk keek uiterst verbaasd.

„Maar kind!”

„Vindt u 't goed, Moeder?”

„Ja — zeker vind ik 't goed — 't is je eigen horloge — als je er later maar geen spijt van hebt.”

„O nee,” zei Noortje beslist. „Niet zeggen, als hij komt, hoor Moeder — we zullen hem ook verrassen, hè — als hij dan op Kerstfeest het pak voor zijn Moeder neerlegt, dan leggen wij het horloge bij zijn bord — eenig — wat zal hij wel zeggen!”

„Hij zal niet weten, waar dat vandaan komt,” zei Mevrouw Van der Balk, zelf nog verbaasd.

„Nee,” verkneuterde Noortje zich — „maar hij zal natuurlijk wel begrijpen, dat 't van mij is. Zeg Moeder, zouden we het doosje nog hebben, waar het in gezeten heeft?”

Mevrouw Van der Balk stond op.

„Dat zullen we eens kijken,” zei ze. „Als het er is, dan staat het in de gangkast, kom maar 's gauw mee.” Noortje holde Moeder al vooruit.

Ja, 't stond er nog, en 't papier van Kwatta was er ook nog.

„Fijn, fijn.” Noortje danste van plezier, terwijl Moeder het horloge inpakte. „Net of 't zóó van Kwatta komt.”

„Maar zou je 't niet omhouden, zoolang?” vroeg Moeder.

„Nee, Moeder, nee, 't hoort nu van Dirk.”

„En zul je er heusch geen spijt van krijgen?”

„Echt niet, — zei Noortje — ik vind 't heerlijk om 't aan Dirk te geven — ik ben zoo blij!”

„Moeder is ook blij,” zei Mevrouw Van der Balk en kuste Noortje's opgewonden gezichtje.

Toen Vader thuis kwam, werd hem het geheim verteld — maar Vader mocht er geen woord van vertellen.

„Ik hoop maar, dat ik zoolang zwijgen kan,” zuchtte Burgemeester Van der Balk. „Mag ik het vanavond in den Raad vertellen?”

„Nee Vader — niet doen, hoor — aan niemand — belooft u 't — uw hand er op,” zei Noortje, haar hand uitstekend.

Vader sloeg toe.

„Ik belooft,” zei hij ernstig, „te zwijgen als 't graf.”

Gelukkig bracht de post van zessen een brief van Grootmoeder en daarmee wat afleiding.

Noortje was erg nieuwsgierig.

„Wat schrijft Grootmoeder?” vroeg ze, ^{te}onderwijl ze probeerde met Moeder mee te lezen. Maar Moeder draaide den brief telkens zoo, dat ze niets zien kon.

Toen werd de nieuwsgierigheid nog grooter.

„Hè toe, Moeder, doet u dat nu niet — laat u me eens kijken — toe nou!”

Mevrouw Van der Balk liet zich echter niet verbidden.

„Kun je begrijpen,” zei ze — „er konden wel eens geheimen in staan!”

„Wat voor geheimen? Van mijn verjaardag? Heeft Grootmoeder mijn verlanglijst al gekregen?”

„Ja,” klonk het antwoord, doch Noortje hoorde wel, dat Moeder eigenlijk maar half luisterde.

Ze moest dus maar geduldig zijn en wachten. Daar ging eindelijk de brief dicht en met een lachend gezicht reikte Moeder hem aan Vader over.

„Dat moet je nou toch 's lezen,” plaagde ze.

Nu wilde Noortje bij Vader probeeren, maar Moeder hield haar stevig vast.

„Blijf jij — maar eens even — hier — nieuwsgierig Aagje”, — hijgde Moeder, terwijl Noortje worstelde om los te komen.

Vader maakte Noortje wanhopig. Hij liet allerlei verbaasde uitroepen hooren, terwijl hij las.

„Nou, nou, — wie had dat gedacht, — sjonges, sjonges, — dat moest Noor weten — heb ik van mijn leven — daar had ik bij moeten zijn — kom an —”

Eindelijk had Noortje los weten te komen en met een sprong was ze bij Vader — maar net te laat — de brief ging dicht en werd over de tafel aan Moeder teruggegeven, die hem gauw in haar tasch stopte.

„O, Vader, wat is u valsch,” en Noortje trommelde met haar twee vuistjes op Vaders handen, die hij uitstak om haar te grijpen.

„Valsch? Wat heb ik dan gedaan?”

„Had u mij dien brief nou even gegeven.”

„Kun je begrijpen! Zoo'n gewichtige brief.”

„Nu maar,” troostte Moeder, „ze mag er toch wel wat van weten. Raad ook maar eens. Iets heel prettigs.”

Toen werd de nieuwsgierigheid nog grooter.

„Hè toe, Moeder, doet u dat nu niet — laat u me eens kijken — toe nou!”

Mevrouw Van der Balk liet zich echter niet verbidden.

„Kun je begrijpen,” zei ze — „er konden wel eens geheimen in staan!”

„Wat voor geheimen? Van mijn verjaardag? Heeft Grootmoeder mijn verlanglijst al gekregen?”

„Ja,” klonk het antwoord, doch Noortje hoorde wel, dat Moeder eigenlijk maar half luisterde.

Ze moest dus maar geduldig zijn en wachten. Daar ging eindelijk de brief dicht en met een lachend gezicht reikte Moeder hem aan Vader over.

„Dat moet je nou toch 's lezen,” plaagde ze.

Nu wilde Noortje bij Vader probeeren, maar Moeder hield haar stevig vast.

„Blijf jij — maar eens even — hier — nieuwsgierig Aagje”, — hijgde Moeder, terwijl Noortje worstelde om los te komen.

Vader maakte Noortje wanhopig. Hij liet allerlei verbaasde uitroepen hooren, terwijl hij las.

„Nou, nou, — wie had dat gedacht, — sjonges, sjonges, — dat moest Noor weten — heb ik van mijn leven — daar had ik bij moeten zijn — kom an —”

Eindelijk had Noortje los weten te komen en met een sprong was ze bij Vader — maar net te laat — de brief ging dicht en werd over de tafel aan Moeder teruggegeven, die hem gauw in haar tasch stopte.

„O, Vader, wat is u valsch,” en Noortje trommelde met haar twee vuistjes op Vaders handen, die hij uitstak om haar te grijpen.

„Valsch? Wat heb ik dan gedaan?”

„Had u mij dien brief nou even gegeven.”

„Kun je begrijpen! Zoo'n gewichtige brief.”

„Nu maar,” troostte Moeder, „ze mag er toch wel wat van weten. Raad ook maar eens. Iets heel prettigs.”

„Van mijn verjaardag?”

„Ja.”

„Grootmoeder komt over.”

„Ja. En Tante Map ook.”

„O fijn, eenig!” juichte Noortje. „Wat heerlijk toch, dat ik altijd in de vacantie jarig ben. Mag ik 'm nu lezen, Moeder?” En ze greep al weer naar de tasch.

Maar Moeder hield de tasch stevig vast.

„Nee, zeker niet,” zei ze, geheimzinnig lachend.

„Wat staat er dan nog meer in?”

„Iets, dat jij niet hoeft te weten.”

„Zeker over een cadeautje? — ja, hè Moeder, zegt u 't maar — ik weet 't toch al.”

„Laat je niet omkoopen, vrouw,” zei mijnheer Van der Balk, terwijl hij opstond om heen te gaan.

„Ik zwijg — als 't graf,” zei Moeder ook.

Noortje schudde haar vuist tegen haar Vader.

„Ik vertel u nooit weer een geheim, hoor!” dreigde ze.

„Kind,” zuchtte Mijnheer Van der Balk, „als je wist, hoe 't mij op mijn tong brandt, maar ik heb mijn woord aan Moeder gegeven.” Toen kuste hij haar goeden nacht.

„Nacht vrouwtje — slaap lekker — en tracht je armen Vader te vergeven.”

Toen Vader weg was, probeerde ze Moeder te overreden haar het geheim te vertellen, maar ze kon niets meer uit Moeder krijgen.

Moeder lachte maar en wilde niets meer van den brief zeggen.

Maar toen Noortje 's avonds naar bed was, kwam de brief weer voor den dag, en werd nog eens overgelezen. Toen nam Mevrouw Van der Balk papier, pen en inkt en begon te schrijven. Wat zou Noortje nieuwsgierig geweest zijn, als zij gezien had, wat een langen brief Moeder schreef. Maar daar wist ze niets van; ze lag al lang rustig op een oor. Op haar stoel voor haar bed lag nu het pakje van Kwatta, en Noortje was ingeslapen met een hoofdje

vol plannen en gedachten. Dirk — het horloge — Grootmoeder — de brief — Tante Map — Kerstfeest — haar verjaardag — maar het laatste was toch het horloge — en wat Dirk wel zeggen zou, als hij het kreeg.

IV.

Eindelijk was dan toch de heerlijke Kerstdag gekomen. 't Was nog nooit zoo'n prettig Kerstfeest geweest, vond Noortje. 's Morgens stapte ze vroolijk met Vader en Moeder naar de kerk. Het regende. Dat was wel een beetje jammer. Kerstfeest en regen — dat paste nu heelemaal niet bij elkaar, maar in ieder geval — al konden ze dan niet wandelen, in huis zou het toch heerlijk zijn. Als de dominee nu maar niet al te lang preekte, want dan kon ze bijna niet meer stil zitten. Doch Moeder zei, op feestdagen werd het nooit laat. Ze moest maar goed haar best doen om te luisteren, dan zou ze eens zien hoe gauw de tijd omging. Jammer, dat ze Dirk niet kon zien zitten in de kerk, anders had ze hem nog eens kunnen toewenken, want ze mocht van Moeder niet omkijken. Hij zou ook wel naar den avond verlangen — en nu wist hij nog niet eens alles.

De dominee maakte het nogal naar Noortje's zin. Zij mochten beginnen met den Lofzang van Zacharias. Dat had ze op school geleerd en ze kende het goed. Ze vond het een van de mooiste versjes, die ze geleerd had — en het hoorde zoo echt bij het Kerstfeest. Hoe blij klonk Noortje's stemmetje, toen ze mee inzette: „Lof zij den God van Israël”; zoo blij, dat Moeders stem even stakte en haar oogen vochtig werden. O, als Noortje den Heere Jezus mocht kennen, als den Zaligmaker, wat zou ze dan rijk zijn! en terwijl Noortje verder zong: „den Heer, Die aan Zijn erfvolk dacht”, vouwde Moeder haar handen en

uit haar hart rees een innig gebed op tot God, dat Hij ook aan Noortje wilde denken en haar waarlijk tot een van Zijn kinderen maken.

Noortje moest eens even zien, waarom Moeder niet mee zong, maar daar klonk ook Moeders stem alweer: „En naar zijn liefderijk bestel Verlossing heeft teweeggebracht”.

Moeder glimlachte en Noortje lachte terug.

‘t Was ook alles zoo prettig!

Toen de preek begon, volgde ze Moeders raad. Ze deed haar best om te luisteren en dat hielp heusch. Ze begreep er lang niet alles van, maar ze wist toch wel, wat de dominee bedoelde. De Heere Jezus was arm geworden om ons rijk te maken. Hij was heel rijk geweest, schatrijk; veel rijker zelfs dan Keizer Augustus. Want hij woonde in den Hemel en de heele wereld hoorde van Hem. En toen was Hij arm geworden. Van dien grooten rijkdom had Hij afstand gedaan, en Hij was armer geworden dan het armste kind. Geen huis, geen bedje, geen kleertjes. Niets, niets had Hij. Noortje vergat den dominee even. Ze was met Moeder wel eens bij arme menschen op bezoek geweest, die kleine kindertjes hadden. Maar die hadden toch wel een lekker bedje en warme kleertjes. Zoo arm als de Heere Jezus waren ze toch niet. Dàt was toch wel erg. Wat was zij dan toch rijk! Wat had ze veel! Een mooi huis om in te wonen, mooie kleeren, een eigen kamertje. Dat had zij ook alles, omdat de Heere Jezus zoo arm was geworden. Daar had ze eigenlijk nooit zoo over gedacht. Wat moest zij dankbaar zijn — en dat was ze lang niet altijd.

O ja — maar ze zou luisteren, had ze Moeder beloofd.

De dominee sprak nu over rijk zijn. Dat was niet alleen veel geld hebben, zeide hij. Er waren menschen, die schatten bezaten en toch doodarm waren, omdat ze den Heere Jezus niet kenden. En er waren er, die bijna niets hadden, die niet wisten, hoe ze rond moesten komen en zich toch zoo rijk voelden, omdat ze den Heere Jezus hadden tot hun Zaligmaker en wisten, dat zij zijn eigen-

dom waren, in leven en sterven. Bij dien rijkdom haalden de grootste schatten niet. Als wij dien rijkdom bezaten, konden we alles missen en toch blij zijn.

Wip, daar sprongen Noortje's gedachten weer weg. De dominee was weer vergeten. Alles missen — haar mooie kamertje — en haar speelgoed — en toch blij zijn? Ze zou zoo graag een kindje van den Heere Jezus wezen, maar ze wou toch ook graag alles houden, wat ze had. Dat was zeker niet goed. Kijk nou! Daar had ze weer niet geluisterd. Moeder keek al eens naar haar. Zou Moeder het weten? Kom, nu zou ze toch beter haar best doen om op te letten. Ze ging rechtop zitten en keek den dominee goed aan. Maar nu begreep ze niet, wat hij zei. Nee, dat kwam natuurlijk, omdat ze zoo lang niet geluisterd had. Hoe laat zou 't wezen? zou ze op haar horloge durven kijken? O nee — dat had ze niet meer om — ze moest even lachen — dat was nu van Dirk. Fijn toch, dat ze dat bedacht had, wat zou die Dirk in zijn schik zijn. Nooit had Noortje geweten, dat 't zoo heerlijk was om een ander blij te maken. Al moest je dan ook zelf wat missen. Maar dat kwam natuurlijk, omdat ze zooveel van Dirk hield. Moeder had gelijk — geven was toch ook prettig. Was ze ooit wel zóó blij geweest als ze iets gekregen had? Zoo echt — heel diep in haar hart? En de dominee had ook gelijk. Je kon wel veel missen en toch gelukkig zijn. Wie had nu ooit kunnen denken, dat zij zoo verheugd zou zijn omdat ze haar horloge weg ging geven.

„Amen,” zei de dominee.

Noortje schrikte er van. Ze schaamde zich. Wat was dat gauw om. Zou Moeder het ook zoo gauw vinden? Noortje keek eens even, maar Moeder zat al klaar om te danken.

Na de kerk gingen ze met z'n drietjes een kopje koffie halen bij Dirks Moeder. Toen kon Noortje naar hartelust met Dirk babbelen. „Kom eens hier,” plaagde Mijnheer

Van der Balk, „wat hebben jullie toch voor geheimen?”

„Ze denken zeker, wat ze nu op zullen sparen,” zei Meester Stroomer.

„Als Dirk zijn horloge heeft, gaan jullie zeker voor een horloge voor mij opsparen, hè?” lachte Dirks Moeder.

„Kun je ook andere dingen van Kwatta krijgen? want dan is er wel het een en ander, dat ik noodig heb.”

Zegt u maar, wat u hebben wilt,” zei Mevrouw Van der Balk.

„Een nieuwe tasch, of zoo,” plaagde Noortje's Vader weer.

„Nu, dat zou wezenlijk geen weelde zijn, want mijn oude is zoo goed als op. Zullen jullie eens om me denken?” Noortje wist zoo gauw geen antwoord. Ze was er wezenlijk van geschrokken. Hoe kon Vader dat nu doen? En die Dirk lachte maar. Doch zijn Moeder scheen niets gemerkt te hebben, en 't was nu toch wel leuk om te weten, dat ze een nieuwe tasch noodig had. Zoodra er niet meer op hen gelet werd, moest ze nog even aan Dirk vertellen, hoe het gaan zou.

Vader en Meester Stroomer zouden naar de kerk gaan, maar Moeder en Noortje zouden thuis blijven en dan zou Mevrouw Stroomer met al de kinderen bij hen komen. Ze zouden chocolade drinken en Kerstversjes zingen en misschien zou Moeder wel een mooi verhaal vertellen. Onderwijl zou Geertje de tafel dekken en als Vader en Meester Stroomer uit de kerk kwamen, zouden ze brood gaan eten. Dan moesten ze maken, dat het pakje naast Moeders bord lag. 't Was een eenig plan. Noortje vertelde er niet bij, wat ze met Moeder afgesproken had, dat ze na het boterham eten het pakje aan Dirk zou geven, en dat ze voor de kleintjes ook ieder een pakje gemaakt had uit haar speelgoed. Als Dirk nu maar niet vroeg, waarom ze haar horloge niet om had, maar hij was veel te vol van de tasch, om er op te letten.

Ze verlangde zoo naar den avond, dat ze eigenlijk

maar blij was, toen Vader en Moeder opstonden om heen te gaan, en tegen vijf uur dreef ze Vader voort, dat hij toch naar de kerk zou gaan. „Misschien breng ik den dominee mee naar de kerk,” zei Mijnheer Van der Balk, zijn jas aantrekkend. „O nee, Vader, als 't u blijft van avond niet,” smeekte Noortje, „dan duurt het weer zoo lang, voor we gaan eten. De dominee blijft altijd zoo lang praten.”

„Heel goed. Ik zal zeggen, dat mijn dochter hem niet hebben wil.”

Nee, dat wist Noortje wel beter, dat zou Vader niet doen, maar ze hoopte toch heel erg, dat dominee niet mee zou komen.

Gelukkig werd haar wensch vervuld. Vader en Meester Stroomer kwamen alleen, en nog eerder dan ze verwacht had. Moeder en Mevrouw Stroomer hadden hen zoo prettig bezig gehouden met vertellen en zingen en spelletjes, dat de avond was omgevlogen.

Toen ging Mevrouw Stroomer de drie kleintjes naar huis brengen.

„Nu eten,” zei Noortje, zoodra ze terug was.

„Noortje schijnt trek te hebben,” zei Meester Stroomer.

„Dat kind wil den heelen dag maar eten,” lachte Vader, „ze gunt ons voor niets anders tijd. Van dat ze opgestaan is, heeft ze al geroepen: gaan we nu brood eten.”

Noortje trok Vader eens flink aan zijn mouw.

Vader zou het nog allemaal verklappen.

Maar daar stond Moeder gelukkig op.

Noortje liep al naar de deur, gevolgd door de anderen.

„Hier, hier!” riep Mevrouw Van der Balk, „eerst Mijnheer en Mevrouw Stroomer.”

„En dan wij,” zei Noortje, dansend van plezier. Ze moest het gezicht van Mevrouw Stroomer zien.

Vader probeerde haar tegen te houden, maar onder zijn arm glipte ze de eetkamer binnen.

Wat zag de tafel er keurig uit, met Moeders mooie

servies en al die hulst! En daar lag het pakje. Zou Mevrouw Stroomer het al zien? Ze kneep van pret Dirk zoo in zijn arm, dat hij hard „au” riep.

Moeder wees ieder zijn plaats. Daar zag Mevrouw Stroomer het pakje. Wat keek ze verbaasd, maar ze kwam er niet aan.

Eindelijk zaten ze allemaal rustig.

„Wat is dat?” zei Meester Stroomer. „Een pak! Voor jou, vrouw?”

„Wel nee.”

„Jawel, kijk maar, je naam staat er op. Mevrouw Stroomer, dat ben jij toch?”

„Ja. 't Is heusch waar. Maar ik begrijp niet, van wie het komt,” zei Mevrouw Stroomer en ze bekeek het pakje aan alle kanten.

„Wat moet ik er mee doen?”

„Openmaken,” lachte Mevrouw Van der Balk, „en kijken wat er in zit.”

„Ja, ja, openmaken,” juichte Noortje mee.

Met een kleur tot onder zijn haren zat Dirk te kijken, hoe het touwtje er af ging en het papier en het deksel, en toen het vloeipapier van de tasch. Mevrouw Stroomer zat een oogenblik verrast stil.

„Oo!” fluisterde Dirks kleinere zusje.

„Nee maar!” zei Meester Stroomer.

„Heb ik 't niet gezegd?” zei Mijnheer Van der Balk.

„'t Is meer dan prachtig,” zei Mevrouw Stroomer eindelijk. „Wat 'n pracht. En zulk mooi leer en van binnen zoo fijn!”

„En dat snoezige portemonnaitje,” riep Noortje. „En heelemaal zij!”

„Maar ik begrijp het niet,” zei Mevrouw Stroomer, haar man aanziende. „Wie moet ik daar nu toch voor bedanken?”

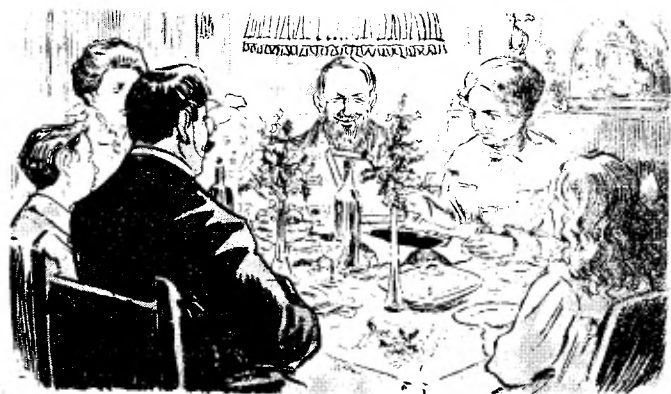
„Mij niet, hoor!” antwoordde deze. „Zoo rijk ben ik niet.”

„Mij ook niet!” lachte Mevrouw Van der Balk, toen Dirks Moeder haar vragend aanzag.

Noortje kon het bijna niet meer zwijgen.

„Mij en Vader ook niet,” riep ze, om Mevrouw Stroomer wat op het spoor te helpen.

„Kijkt u maar eens naar dezen schelm,” zei Burge-meester Van der Balk, Dirk die naast hem zat zachtjes

aan zijn oor trekkend. „Ziet hij er niet erg schuldig uit?”

Alle oogen werden nu op Dirk geslagen, die een kleur had als vuur maar geen woord zei.

„Dirk?” zei zijn Moeder verbaasd.

„Ja, ja, Dirk!” riep Noortje, blij dat het er eindelijk uit was. „Van Dirk!”

„Ik wist niet, dat jij zoo’n croesus was,” zei zijn Vader.

„Ik begrijp er niets van,” zei zijn Moeder.

„Nee, dat wil ik wel gelooven,” zei Mevrouw Van der Balk. „Dirk en Noortje moeten u maar eens vertellen, hoe de vork in den steel zit. Maar zullen we eerst bidden? Dan kunnen we onderwijl een boterhammetje eten.”

Na het bidden mochten ze vertellen. Maar het was eigenlijk Noortje, die het woord deed. Dirk voegde er zoo nu en dan alleen wat bij, maar hij zat met stralende oogen naar zijn Moeder te kijken.

„Kom toch eens hier,” zei Mevrouw Stroomer, „laat ik je toch eens bedanken.”

Toen sloot ze Dirk in haar armen en kustte hem op zijn roode wangen.

„Je bent een lieve, beste jongen,” zei ze, „en je hebt me o, zoo verrast.”

Wat was Dirk gelukkig.

„Vindt u hem mooi?” vroeg hij nog eens.

„Mooi? 'k Heb nog nooit zoo'n prachtige tasch gehad. En dat ik die nu van mijn jongen gekregen heb!”

Noortje vond het zoo heerlijk.

Ze knikte over de tafel haar Moeder eens toe. Leuk had Moeder dat plannetje zoo bedacht. En nu kwamen er nog meer verrassingen. Als Dirk dat eens wist! Maar Dirk had voorloopig aan die eene verrassing genoeg. Hij zat nu weer op zijn plaatsje naast Mijnheer Van der Balk, zonder veel te zeggen, maar met een gezicht, waarop duidelijk te lezen stond, hoe rijk hij was.

„Zelfs al had hij zijn horloge van Kwatta gekregen, had hij toch nooit blijer kunnen zijn,” dacht hij telkens, als hij naar zijn Moeder keek, die de tasch weer netjes had ingepakt. Mijnheer Van der Balk legde twee boterhammen tegelijk op zijn bordje.

„Zie zoo, baasje,” zei hij, „nu zou ik eerst mijn best maar eens doen, want straks komen er nog meer pakken.”

Noortje fronste haar wenkbrauwen, maar Dirk lachte ongeloofig.

„Jawel,” ging Burgemeester Van der Balk voort, net doende of hij Noortje's waarschuwende gezicht niet zag, „na het boterham eten krijg ik een cadeau van Noortje.”

„O nee,” riep Noortje, „heelemaal niet!”

„Ik geloof, dat 't nu mijn beurt is,” zei Meester Stroomer.

„O nee,” begon Noortje weer, maar toen wilde ze niets meer zeggen. Moeder kwam haar nu ook te hulp en bracht het gesprek op andere dingen. Gelukkig bleven de groote menschen samen wat doorpraten. Totdat het fruit aan de beurt kwam. Toen gaf Moeder Noortje een wenk, dat ze weg mocht gaan.

Even daarna was ze met haar pakjes terug.

„A ha!” zei Mijnheer Van der Balk, „zie je wel, dat ik gelijk had, Dirk?”

Maar Noortje stapte op Mevrouw Stroomer af, legde drie pakjes voor haar op de tafel en zei: „Voor de kleintjes.” Ze had er eigenlijk niet om gedacht, dat die al in ~~het~~ bed zouden liggen, maar nu moest Mevrouw Stroomer ze dan maar meenemen.

Het vierde pakje legde ze voor Mies neer en naar het vijfde stak Vader zijn hand uit.

Maar Noortje wachtte even. Mies moest eerst haar pakje maar open maken, voor Dirk het zijne kreeg. Meester Stroomer moest Mies helpen. Die knoop zat zoo stijf en haar vingertjes beefden zoo. Maar eindelijk ging het touw toch los en het papier er af en daar kwam voor den dag — Noortje's snoezige poppenwaschtafeltje, met de leuke kommetjes en kannetjes. Wat had Mies daar dikwijls begeerig naar gekeken en was dat nu heusch van haar?

„Ja, heusch, heusch,” knikten Mevrouw Van der Balk en Noortje, en Mies rustte niet, voor ieder haar schat gezien had.

„Nu mijn pak asjeblieft?” vroeg Mijnheer Van der Balk.

„Mis,” lachte Noortje, en ze gaf Dirk het laatste pakje.

Nu was het Dirks beurt om zenuwachtig te worden, maar hij hield zich goed en wilde niet, dat iemand hem hielp. Hij keerde het pakje om.

„Van Kwatta” stond er op. Wat was *dat*? En net zoo'n pakje als Noortje's horloge geweest was.

„Zouden ze heusch....?”

„Schiet toch op, jongen,” zei zijn Vader ongeduldig, „ik brand van verlangen.”

Daar ging het papier. Een doosje. Net zoo'n doosje als van Noortje. Hij lichtte het dekseltje er af . . .

„Hoera!” juichte hij, en hij sprong wel een voet hoog: „Een horloge! *Toch* een horloge! Van Kwatta.”

Ze juichten allemaal met hem mee. Noortje klapte in haar handen en danste in 't rond van plezier.

„Maar,” begon Mevrouw Stroomer, toen de pret wat bedaard was, doch Mevrouw Van der Balk gaf haar een wenk, dat ze niet verder moest gaan.

„Laat eens kijken, Noor, of ze *precies* hetzelfde zijn,” zei Dirk, maar Noortje lachte.

„Ik heb 't mijne niet om,” zei ze.

„Waarom niet?” vroeg Dirk verbaasd. Ze was er anders zoo gek mee. „Kun je het dan niet even halen, 'k wou zoo graag zien of ze hetzelfde zijn.”

Noortje schudde haar hoofd. „Ze zijn precies hetzelfde,” zei ze, „heusch!”

Noortje deed raar, vond Dirk, toen plotseling Mies' stemmetje klonk: „Nu heb Dirk twee cadeautjes van Kwatta.”

Dirk keek haar een oogenblik ontsteld aan. Toen betrok zijn gezicht.

„Als ik nu de tasch maar niet terug hoef te geven.”

„Nee,” zei Mevrouw Van der Balk, „de tasch mag je ook houden.”

Dirk begon langzaam te begrijpen, dat hij zich vergist moest hebben, maar hoe het in elkaar zat, kon hij nog niet uitmaken. Overal zag hij lachende gezichten, maar niemand loste het raadsel voor hem op. Totdat zijn oog weer op Noortje's arm bleef rusten, waar de laatste weken het horloge geprikt had.

Toen wist hij het.

Hij legde het horloge op tafel.

„Dit is niet van Kwatta,” zei hij, „dit is van Noortje.”

Gelukkig, dat hij het nu wist, vond Noortje. 't Zou toch niet leuk geweest zijn, als hij het niet begrepen had. En ze wou het zelf niet zeggen. Alleen maar, hij had wel wat dankbaarder kunnen zijn. 't Leek wel of hij het nu niet aardig meer vond en straks was hij zoo blij.

„Van Noortje!” riepen Mijnheer en Mevrouw Stroomer tegelijk — en toen Noortje lachend toestemde, vroeg Mevrouw Stroomer verbaasd: „Maar waarom geeft ze het dan weg?”

Daar kon Noortje zoo gauw geen antwoord op geven, maar Moeder hielp haar.

„Noortje heeft van haar leven al zoo veel gekregen, ze wou nu eens probeeren of geven haar ook blij kan maken. Nietwaar, Noor?”

Noortje lachte maar.

„Nu,” zei Mevrouw Stroomer, tot Dirk, „dan zou ik Noortje maar eens heel hartelijk bedanken.”

Ze begreep het zelf nog niet goed, maar Noortje scheen het te meenen.

Dirk was echter niet van plan om te doen, wat zijn Moeder zei. Hij schoof met een beslist gezicht het horloge nog wat verder van zich af.

„’t Lijkt wel of hij er van geschrokken is,” zei Mijnheer Van der Balk.

„’k Wil het niet hebben,” zei Dirk.

„Wat?” klonk het van alle kanten. „Wil het niet hebben!” „Waarom niet?” „Wat ’n rare jongen!” „Kom ’s hier,” zei zijn Vader, „en vertel me eens waarom je dat mooie horloge niet hebben wilt.”

„’k Wil Noortje's horloge niet hebben,” zei Dirk koppig.

„En je wou vroeger zoo graag een horloge hebben,” pleitte zijn Moeder, die medelijden met Noortje's bedrukte gezichtje had.

„Nee,” schudde Dirk. „Niet Noortje hare.”

Er was niet veel aan te doen.

„Wat zeg je van zoo'n ondankbaren jongen, Noor?” zei Burgemeester Van der Balk.

Maar Noortje kon geen grapjes meer verdragen. De slag was te groot. Ze sloeg haar armen om Moeders hals, verborg het hoofdje op haar schouder en snikte het uit. Die nare jongen! Nooit gaf ze hem meer wat. En zij wou ook het horloge niet meer hebben. Moeder moest het maar aan Mies geven.

Dirk stond er bedremmeld bij, maar hij kòn toch dat horloge niet aannemen. Dan zou hij met een horloge loopen en Noortje niet? Nee, hij kòn niet! Ze zouden allemaal wel boos op hem zijn, maar ’t was onmogelijk.

Maar niemand was boos op hem en zijn Moeder nam het zelfs nog voor hem op.

„'t Is thuis net zoo,” zei ze. „Hij wil nooit iets, als de anderen het ook niet krijgen.”

„Maar als je Noortje nu zoo'n plezier doet, met het aan te nemen, waarom doe je het dan niet?” probeerde Burgemeester Van der Balk nog eens. Maar Dirk liet zich niet verbidden.

„Noortje heeft het gekregen, ze was er zelf zoo blij mee,” bromde hij.

O, was dat het? Mevrouw Van der Balk begreep het nu, maar dan wist ze ook wel raad. Ze droogde Noortje's tranen en maakte zacht haar armen los.

„Ga jij maar eens even met Mies praten,” zei ze, „ik zal het met dien jongenheer wel klaar spelen.”

„Zeg Dirk, kun jij een geheim bewaren?”

Dirk knikte toestemmend.

„Kom dan eens hier.”

Toen fluisterde ze hem wat in zijn oor. Dirks gezicht veranderde als een blad op een boom.

„Echt?” vroeg hij blij.

„Echt!” antwoordde Mevrouw Van der Balk.

„Weet u 't heel zeker?”

„Heel zeker.”

„Mag ik 't nu nog wel hebben?”

„Ja, als Noortje het je tenminste nog geven wil.”

Noortje knikte verbaasd. Wat had Moeder gezegd, dat hij zoo veranderd was? Maar Dirk wilde niets vertellen, al werd hij er van alle kanten nog zoo om geplaagd.

Hij stond nu weer met 'n gelukkig gezicht het horloge te bekijken. Toen stapte hij naar Noortje, stak haar zijn hand toe en zei: „Dank je wel, dat ik het hebben mag.”

„Maar waarom wil je het nu wel hebben?” vroeg Noortje, nog met trillende lipjes.

„Dat mag ik niet zeggen,” lachte Dirk.

Wat was hij blij.

Zijn oogen schitterden van de pret en zijn vreugde maakte dat Noortje haar verdriet gauw vergat.

Toen Noortje in bed lag, kwam Moeder haar nog eens even toestoppen.

„Wat hebben we toch een heerlijken avond gehad,” zuchtte Noortje voldaan. „’k Heb nog nooit zoo’n prettig Kerstfeest gehad.”

„En toch heb je niets gekregen.”

„Nee,” lachte Noortje, „alleen maar gegeven.”

„Zie je wel, dat het wel kan?”

„Ja,” knikte Noortje. Toen kroop ze er lekker onder. Moeder bukte zich om haar een nachtkus te geven.

„Dat zei de dominee ook,” klonk Noortje’s stem van uit haar kussen.

„Wat zei de dominee?”

„Dat je alles missen kunt, en toch blij zijn.”

„Zeker,” zei Moeder, „zoo is ’t ook. Als er maar blijdschap in ons hart is — de Heere Jezus maakt ons echt blij — daarvoor is Hij gekomen.”

Toen drukte Moeder zachtjes een kus op Noortje’s oor. ’t Leek wel, of ze al sliep.

V.

Twee dagen later was Noortje jarig. Ze had in dien tijd haar horloge heusch wel een beetje gemist. Vooral ’s avonds, als ze slapen ging en ze het niet meer hoorde tikken op den stoel voor haar bed. Maar ’t was toch prettig, dat Dirk het nu had. Hij liep er zoo trots mee rond. Van zijn Vader had hij een ouden horlogeketting gekregen, want Noortje’s armbandje vonden ze te meisjesachtig voor hem. Hij was er den koning te rijk mee. Wat was dat naar geweest, toen hij het niet aannemen wou. Wat zou Moeder hem toch in zijn oor gefluisterd hebben? Daar kon ze maar niet achter komen, hoe ze ook haar best deed bij

Vader en Moeder en Dirk. Niemand wilde het zeggen.

Toen kwam haar verjaardag. Wat 'n feest was dat! Cadeautjes van Vader en Moeder. Mies en Dirk den heelen dag op visite. Maar eerst, om elf uur met Moeder Grootmoeder en Tante Map van den trein halen. Die zouden natuurlijk ook pakjes voor haar meebrengen! Wat zou 't wezen? Een boek misschien; dat had ze op haar verlanglijstje gezet. Maar nee, Grootmoeder had geen pakje bij zich — en Tante Map ook niet. Ze hadden alleen maar taschjes. Doch thuis — toen Grootmoeder rustig zat in den grooten stoel — ging haar taschje open en daar kwam een heel klein pakje uit „voor de jarige”, zei Grootmoeder — „maar laat ik je nu eerst eens feliciteeren.”

Grootmoeder sloeg haar arm om Noortje's schouder en kuste haar hartelijk op beide wangen.

„Grootmoeder wenscht je veel goeds, hoor kind — maar boven alles een hartje, dat den Heere lief heeft en naar Zijn stem hoort.”

Toen mocht Noortje het pakje losmaken.

Wat was dat? Een doosje — een etuitje — een — horloge! Een zilver horloge!

Noortje bloosde tot achter haar ooren.

„O Moeder,” zei ze zacht, „kijk nou 's, een horloge, een echt zilver.”

Toen kwam er ook een pakje uit Tante Maps tasch. Noortje begon het te begrijpen. Ja, wezenlijk. Een zilver armbandje. O, wat 'n schat! wat 'n dotje!

„Kijk toch 's, Moeder,” zei ze verrukt.

Moeder lachte stilletjes.

„Wist u dat?” vroeg Noortje.

„Ja — weet je nog wel van Grootmoeders brief?”

„O,” lachte Noortje — „stond dat er in? Wat zal Vader wel zeggen — en Dirk?”

„Die weten het al.”

„Dirk toch niet?” vroeg Noortje verbaasd.

„Ja, Dirk ook. Ik moest het hem wel zeggen,” vertelde

Moeder aan Grootmoeder en Tante Map, „want hij was anders niet te bewegen Noortje's horloge aan te nemen.”

Nu begreep Noortje alles. O, wat had Moeder dat netjes opgeknapt. Wat verlangde ze, dat Dirk kwam om ~~haar~~ *hem* ~~zijn~~ schat te toonen.

Dirk en Mies lieten gelukkig niet lang op zich wachten. Dirk was niet minder verlangend geweest om Noortje's nieuwe horloge te zien, en als zijn Moeder hem niet tegen gehouden had, was hij al veel vroeger gekomen. Maar zoodra hij Noortje van het station terug had zien komen, was hij niet meer te houden geweest. Hij werd met gejuich ontvangen en kon toen aan het bewonderen gaan. 't Was prachtig! 't Was fijn! Een echt meisjes-horloge! En dat snoezige armbandje. Mies mocht het ook eens even omhebben.

„Nu hebben wij er toch ieder een,” juichte Dirk. „Ben je nu niet blij?”

„O, zoo blij,” lachte Noortje. Toen zag ze Mies staan kijken. Die keek niet zoo heel vroolijk.

Noortje sloeg haar arm om Mies' hals.

„Hoor eens,” zei ze, „nu gaan we voor jou opsparen, hè Dirk? En als de oorlog dan voorbij is, vragen we aan Kwatta weer een horloge, voor jou. Is dat goed?”

Mies knikte tevreden.

„Daar doe ik aan mee, hoor!” beloofde Tante Map.

„En ik,” zei Grootmoeder.

„En Moeder ook, hè Moeder?” vroeg Noortje.

„Natuurlijk,” lachte Moeder. „Wie zou daar niet wat voor over hebben?”

Toen Vader thuis kwam, moest hij ook dadelijk dezelfde belofte afleggen.

„Maar ik houd niet van Kwatta's,” klaagde Vader.

Noortje had niets geen medelijden.

„Dat hindert heelemaal niet,” zei ze. „Wij zullen ze wel opeten, als u ze maar koopt.”

„Nu, dat vind ik nogal inschikkelijk,” vond Vader, „dan zal ik mijn best wel doen.”

Toen moest hij nog eens zeggen, hoe mooi Noortje's zilveren horloge was en wat leuk, dat Dirk en zij er ieder nu een hadden.

„Ja,” zei Vader, „eigenlijk vond ik het maar half goed, dat je dit kreeg.”

Noortje keek heel verbaasd.

„Waarom, Vader?”

„Omdat ik bang was, dat je zou gaan denken, dat 't altijd zoo gaat. Dat je altijd terugkrijgt, wat je weggeeft. Want dat gebeurt heusch niet.”

Nee, dat begreep Noortje wel. Daar hoefde Vader niet bang voor te zijn, dat ze dat zou denken.

Moeder was er ook niet bang voor. Ze wist nog wel, wat Noortje gezegd had, op Kerstavond, voordat ze slapen ging. Daarom was ze er ook niet op tegen geweest, dat Noortje het horloge kreeg. Want Moeder was er zeker van, dat Noortje een les geleerd had. En dat had Noortje ook. Ze wist nu, dat niet alleen krijgen en hebben, maar ook geven blij maakt, en dat de rijkste

menschen en kinderen niet zij zijn, die het meeste bezitten, maar zij, die geleerd hebben van hun schatten ook een ander gelukkig te maken.

Noortje kon dat alles niet zoo goed zeggen, maar Moeder knikte haar eens vriendelijk toe.

Nu zag Noortje, dat Moeder het wel begreep — en toen was alles goed.

